

tomny jsou většinou druhy, u kterých je znám delší stratigrafický rozsah, stratigraficky významné markery se vyskytují vzácně. Charakteristický je vysoký podíl CaCO_3 anorganického původu. V některých sedimentech spodní části spodní křídly byl vzácně přítomen druh *Crucellipsis cuvillieri* (např. 5/VIII), který je uváděn jako teplomilný prvek „tethydní“ provincie. Přítomnost některých zástupců rodů *Nannoconus* (např. 6/VII, 9/VII) naopak může indikovat chladnější vody „boreální“ provincie. Přítomnost teplo- a chladnomilných nanofosilií v různých stratigrafických úrovních dokládá případné klimatické nebo paleogeografické změny v sedimentační oblasti sz. okraje Tethys ve spodní křídě.

Literatura

- BOWN, P. R. – RUTLEDGE, D. C. – CRUX, J. A. – GALLAGHER, L. T. (1998): Lower Cretaceous. In Bown, P. R. (ed.): *Calcareous Nannofossil Biostratigraphy*. – Cambridge Univ. Press., 86–131. Cambridge.
- BURNETT, J. A. (1998): Upper Cretaceous. In BOWN, P. R. (ed.): *Calcareous Nannofossil Biostratigraphy*. – Cambridge Univ. Press., 132–199. Cambridge.
- DÖRHÖFER, G. (1977): Palynologie und Stratigraphie der Bückberg-Formation (Berriasium- Valanginium) in der Hils-Mulde (NW-Deutschlands). – *Geol. Jb.*, A, 42: 1–122. Hannover.
- LAMOLDA, M. A. – MAO, S. (1999): The Cenomanian-Turonian boundary event and dinocyst records at Ganuza (northern Spain). – *Palaeogeogr., Palaeoclimatol., Palaeoecol.*, 150, 65–82. Amsterdam.
- LEEREVELD, H. (1995): Dinoflagellate cysts from the Lower Cretaceous Río Argos succession (SE Spain). – *Lab. Palaeobot. Palynol. Contr. Ser. 2*, 1–175. Utrecht.
- ROBASZYNSKI, F. – CARON, M. (1995): Foraminifères planctoniques du Crétacé: commentaire de la zonation Europe-Méditerranée. – *Bull. Soc. geol. France*, 166, 681–692. Paris.
- SKUPIEN, P. (1997): Inventory of Barremian-Albian dinoflagellate cysts of the Silesian Unit in the Outer Western Carpathians (Czech Republic). – *Sbor. věd. Prací Vys. šk. báň.-TU, Ř. hor.-geol., spec. č.*, 34–42. Ostrava.
- SKUPIEN, P. (1999): Nevápenitá dinoflageláta spodnokřídových uloženin godulského vývoje slezské jednotky. – *Doktorská disertační práce, Vys. šk. báň. – Techn. univ. Ostrava*, 221 s.
- SVOBODOVÁ, M. – BRENNER, G. J. (1999): Correlation of mid-Cretaceous plant microfossils from the Raritan Formation of the Atlantic Coastal Plain with the Peruc-Korycany Formation of the Blansko Graben. – *Acta palaeobot. Suppl. 2*, 199–209. Kraków.

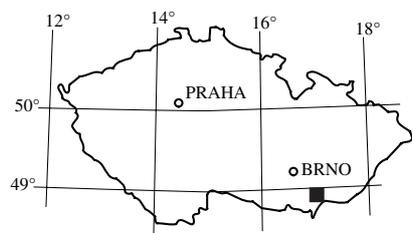
PŘEDBĚŽNÁ ZPRÁVA O VÝZKUMU OSTRAKODOVÉ FAUNY ČEJČSKÉHO JEZERA

Preliminary report on research of ostracods fauna of the Čejč Lake

RADKA SYMONOVÁ

Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Ústav geologie a paleontologie, Albertov 6, 128 43 Praha 2
symonr@seznam.cz

(34-21 Hustopeče)

Key words: Micropaleozoology, Ostracodology, Holocene, Quaternary, South Moravia

Abstract: The research is dealing with an analysis of ostracod fauna from 2 meter-long sequence of lacustrine sediments of the Čejč Lake. The base of the lake is dated by radiocarbon to $9,990 \pm 275$ y B.P. The present results have shown an occurrence of about 20 species of ostracods. The coexistence and the occurrence of particular species considerably vary from the lowest diversity or even absence of any species on top of the profile to the highest abundance – of about 15 species in a depth of 140–145 cm below the ground. The ostracod assemblage consists of species with various ecological requirements – these relations and their development are objects of further research.

Výzkum je zaměřen na zpracování vrtu Čejč 27, provedené-

ho uprostřed převážně tektonicky omezené deprese, tzv. Čejčského jezera, které se nacházelo jv. od dnešní obce Čejč na jižní Moravě (dnes je již zasypané) a bylo tedy součástí vídeňské pánve. Stáří báze jezera je podle radiokarbonového datování určena na $9\,990 \pm 275$ B.P., viz BŘÍZOVÁ a HAVLÍČEK (1993).

Z dosavadních výsledků vyplývá, že v dvoumetrovém profilu, z něhož bylo získáno a vyplaveno celkem 18 vzorků, jsou zastoupeny následující čeledi řádu Podocopida Sars, 1866: *Darwinulidae* BRADY & NORMAN, 1889, *Candonidae* KAUFMANN, 1900, *Ilyocyprididae* KAUFMANN, 1900, *Cyprididae* BAIRD, 1845, *Limnocytheridae* KLIE, 1938 a *Cytherideidae* SARS, 1925. Kvantitativně i kvalitativně převažuje čeleď *Candonidae* s podčeledmi *Candoninae* KAUFMANN, 1900 (přibližně 6 druhů rodu *Candona* KAUFMANN, 1900) a *Cyclocypridinae* KAUFMANN, 1900 (hojně druhy rodů *Cypria* ZENKER, 1948 a *Cyclocypris* BRADY & NORMAN, 1889). Velmi hojně se vyskytuje také čeleď *Cyprididae* se 4 podčeledmi. Z podčeledi *Herpetocypridinae* KAUFMANN, 1900 jde o druh *Herpetocypris reptans* (BAIRD, 1835), což je zde největší druh dosahující velikosti až 2,5 mm. Podčeleď *Eucypridinae* BRONSTEIN, 1947 je zastoupena pouze výjimečně se vyskytujícím rodem *Trajancypris* DIEBEL & PETRZENIUK, 1975. Podčeleď *Cypridopsinae* KAUFMANN, 1900 je zde reprezentována hojným

druhem *Cypridopsis* cf. *vidua* a výrazně méně hojným rodem *Potamocypris* BRADY, 1870. Z podčeledi *Cyprinotinae* BRONSHTEIN, 1947 se zde vyskytuje druh *Heterocypris salina* (BRADY, 1868), který se vyznačuje širokým rozpětím v toleranci salinity vody. Čeleď *Ilyocyprididae* KAUFMANN, 1900 je zastoupena např. druhy *Ilyocypris monstriifera* (NORMAN, 1862) a *I. bradyi* SARS, 1890. Čeleď *Darwinulidae* BRADY & NORMAN, 1889 s jediným zástupcem *Darwinula stevensoni* (BRADY & ROBERTSON, 1870) byla zjištěna pouze ojediněle. Velmi zajímavý se zdá být výskyt zástupců cytheroidních čeledí. Čeleď *Limnocytheridae* KLIE, 1938 je reprezentována především druhem *Limnocythere inopinata* (BAIRD, 1867), který je ve dvou vzorcích výrazně dominantní, dále je to *Limnocytherina sanctipatricii* (BRADY & ROBERTSON, 1869) a pravděpodobně *Leucocythere mirabilis* KAUFMANN, 1892. Zaznamenán byl i mixohalinní druh *Cyprideis torosa* (JONES, 1850) z čeledi *Cytherideidae* SARS, 1925, který se vyskytuje již hojněji, předchozí uvedený druh byl dosud nalezen v počtu pěti lasturek.

Druhová diverzita ostrakodového společenstva od báze profilu mírně roste, kulminuje v úrovni 130–140 cm pod

povrchem a potom pomalu klesá, přičemž v nejsvrchnějších 20 cm se vyskytuje pouze jediný druh, *Heterocypris salina*, který nakonec také vymizí.

Ve vzorcích byly zjištěny i otolity ryb, různorodé rostlinné zbytky, zejména v nejmladších vrstvách (sporangia char, semena a plody vyšších rostlin), několik druhů plžů, mlžů rodu *Pissidium*, dále několik redeponovaných terciérních foraminifer a ephipia perloček.

V rámci dalšího zpracování bude upřesněn vývoj ostrakodové fauny ve smyslu paleoekologickém a porovnány dosavadní výsledky s terciérní faunou z blízkého výchozu. Dosavadní výsledky ukazují, že lokalita je na obsah lasturnatek bohatá jak kvalitativně, tak kvantitativně a společenstva lasturnatek se během sedimentace výrazně vyvíjela.

Literatura

- BRÍZOVÁ, E. – HAVLÍČEK, P. (1993): Kvartérně geologický výzkum „Čejčského jezera“. – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1993.
 MEISCH, C. (2000): Freshwater Ostracoda of Western and Central Europe. – Spektrum. Heidelberg.

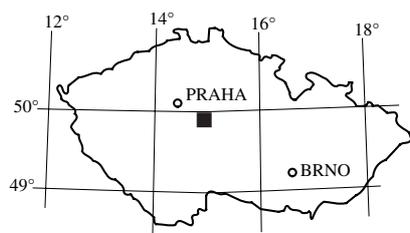
NOVÝ DRUH KŘÍDOVÉ ÚSTRICE Z LOKALITY PLAŇANY U KOLÍNA

New species of Cretaceous oyster from Plaňany near Kolín

BOŘIVOJ ZÁRUBA

Národní muzeum v Praze, Paleontologické oddělení, Václavské nám. 68, 115 79 Praha

(13-14 Nymburk)

Key words: Upper Cretaceous, Lower Turonian, Taxonomy, Bivalvia, Ostreacea, *Pycnogyra*, *P. sulcata*, Bohemian Cretaceous Basin, Plaňany

Abstract: A new genus and species of Cretaceous oyster, *Pycnogyra sulcata* gen. et sp. n., is described from the Lower Turonian of Bohemian Cretaceous Basin. The new genus distinguishes itself from all other genera of grypheoidal oysters by deep radial posterior sulcus and well-detached posterior flange.

Ve svrchní části východní stěny lomu v Plaňanech u Kolína byla v minulém roce během těžebních prací odkryta křídová výplň rozsáhlé deprese skalního podloží. Tuto výplň, nacházející se na 1. etáži zmíněného lomu, tvoří poloha vápnných, slabě glaukonitických pískovců s hojnými kop-

rolity a schránkami druhově nepříliš pestrého společenství ostreoidních mlžů (blíže o litologii viz ŽÍTT, tento časopis). Mezi nimi bylo objeveno i několik neznámých nebo z naší křídly doposud neuváděných druhů. Patří k nim i nově popísaný rod a druh *Pycnogyra sulcata* gen. et sp. n.

Výzkum je součástí projektu Příbřežní tafocenózy na hranici cenoman-turon (česká křídová pánev), registrovaného u GA ČR pod č. 205/99/1315.

Pycnogyra sulcata gen. et sp. n.

Diagnóza. Středně velká, nápadně inekvivalvní, silně inekvilaterální schránka. Její přední okraj je exogyroidně stočený a jeho obloukovitý průběh odpovídá celkovému vinutí schránky. Zadní okraj v místě exhalantního sifonu vybíhá v nápadný, vlnitě zprohýbaný, někdy až trubicovitý lalok. Ligamentální plošina je krátká, velmi nízká. Svalový vtisk má široce oválný až okrouhlý tvar, je malý a mělký. Leží vysoko v horní části vrcholové dutiny vnitřního povrchu misky a je téměř centrální, jen mírně posunutý k levému okraji misky. Vesikulární struktura, nejlépe patrná na vnějším povrchu vrcholové části levé misky, je pyknodontního typu. Chomata nebyla zjištěna. Levá miska je vysoce klemtá, exogyroidně stočená k zadnímu okraji. Vrcholová část je krátká, tupě gryfeoidně zakončená, v místě připev-